

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Invitare la abonament.

„BUNUL ECONOM”

cea mai eflină și totodată unica foaie
românească în felul ei

costă:

pe anul întreg . . . . . 4 coroane,
pe jumătate an . . . . . 2 „
pe un pătrar de an . . . . . 1 „

*Abonamentele se plătesc înainte
și se pot face cu prima zi al ori-
cărei luni.*

Administrația.

Cronica.

Recolta tuturor produselor pământului s'a terminat sau este pe sfârșite, așa încât agricultorul își poate da sama de rezultatul muncii sale în decursul anului. Constatăm însă cu durere că așteptările lui nu s'au realizat în deplin. Timpul extrem de nefavorabil, ce a domnit în anul acesta agricol a compromis aproape toate culturile noastre. Și dacă le luăm pe rând, apoi vom constata, că afară de spicoase toate celelalte plante cultivate nu au avut o dezvoltare normală. Iarna trecută, care a fost lipsită în mare parte de zăpadă căreia a urmat o primăvară friguroasă și foarte schimbăcioasă, a stricat rodul pomilor fructiferi, cu a căror cultivare se în-
deletnicește o mare parte din economii nostri. Sămănăturile de primăvară s'au făcut târziu și nu au putut răsări bine și uniform (de-opotrivă), cu deosebire cucuruzul (porumbul). Urmarea a fost, ca și recolta lor să fie numai mijlocie, ear' cucuruzul să ne pue pe grije că nu se va putea desvolta în destul de bine

și recolta lui va fi slabă. Aceasta temere s'a și împlinit. Brumele prea timpurii în toamna aceasta le-au apucat încă, în mare parte, necoapte și în modul acesta suntem lipsiți de hrana principală a țeranului nostru și ne face a intra cu grije în iarna ce ne stă înaintea uși.

Nu mai puțin norocoși am fost cu creșterea și întreținerea vitelor noastre. Pășunile și fânețele au dat o iarbă slabă și puțină, așa că speranțele noastre de a intra în iarnă cu vitele noastre bine hrănite și grase, ele stau foarte rău și nu știm ce ne mai așteaptă viitorul apropiat. Mai veni peste vitele noastre și marea nenorocire a boalei de gură și de picioare, care bântue în o mulțime de comitate. Prin această năpastă avem o pagubă întreită. Vitele bolnave slăbesc din cale afară; lucrul câmpului este împedecat, așa că nu putem face arăturile de toamnă la timp și în bune condițiuni și în fine prin răspândirea acestei boale s'au oprit târgurile și țeranul nu poate vinde nimica din prășila lui, în care avea atâta nădejde pentru a face ceva bani pentru trebuințele de iarnă și în prima linie a plăti dările către stat etc., căci executorul nu are îndurare.

Toate aceste neajunsuri însă nu este permis a ne duce la desnădejde, ci din contră trebuie să ne oțelim voînța și să chibzuim cum să încungiurăm relele ivite din vina noastră, căci și din vina noastră vin multe din ele.

Ca sfaturi ce putem da acuma economilor nostri sunt: ce privește animalele noastre de casă de ori-ce soiuri ar fi, să oprim pentru iarnă numai stricatul necesar. Avem puțin nutreț pentru iarnă și mult mai folosiți vom fi ținând puține vite, bine hrănite, decât multe și peritoare de foame. Pentru cultura câmpului ne vom îngriji de pe acuma a

alege și păstra pentru anul viitor sēmënța trebuincioasă și cea mai aleasă. Îndeosebi ne vom îngriji a ne procura sēmënță de cucuruz timpuriu, care este mic în bob. El grăbește în creștere și coacere și este mult mai spornic decât cel mare și târziu. Anul acesta încă să ne fie de învățatură și să ascultăm sfaturile ce ni-s'au dat de atâtea-ori, că pentru regiunile noastre trebuie să cultivăm cucuruz timpuriu, el ne înlătură neajunsul de a ne rămânea — într'o toamnă nefavorabilă — necopt. Acum toamna este timpul arăturilor adânci. Le vom executa pe cât se poate. Ele îmbogățesc pământul, prin urmare și pe noi.

Inchiderea expoziției române din Sibiu.

Duminica trecută la orele 2 d. a. s'a făcut închiderea expoziției române prin al doilea președinte, dl Victor Tordășanu. Sunt frumoase și pline de un sentiment de adevărată dragoste pentru neamul nostru, cuvintele cu care face încheerea sărbătorii noastre din Sibiu. Iată cum începe discursul său:

„Stimabile doamne și d-șoare!

„Stimabili domni și fraților!

„Convins, că industria este isvorul cel mai de căpetenie al bogăției omenești, mâna de oameni, grupată în jurul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului« și în al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, acum după câți-va ani de muncă oboșitoare și rodnică aflat'a sosit momentul de a chema pe țeranul econom și pe meseriașul nostru la sărbarea de înfrățire, la nunta produselor mânilor și a unuia și a celuilalt, sărbare, ce se umplă de bucurie și de adevărată mândrie națională inimile noastre ale tuturor.

„Ca dela această muncă și pacinică și folositoare obștei nimenea din cei buni să nu lipsească, toți și toate datu-și-au mâna frățescă, toți și toate întinsu-ni-au ajutorul prețios și neapărat.

„Sunt luni de zile, de când prin comunele noastre dela un capăt și până la celălalt al comitatului nostru nu se vorbește, decât de marele eveniment al expoziției sibiene, ce chemată este a ne ridica vaza pe decenii înainte.

„Fruntașii din reprezentanțele noastre comunale săritu-ne-au cu mijloace bănești într'ajutor; frunțașele femei: pretesele, învățătoarele, notărășitele, primăresle și celelalte ale noastre, cutrierau casele țăranilor nostri spre a scoate la lumină, la viață comorile intrupate și ascunse în minunatele lucrări datorite înțelepciunii și dibăciei femeii române, comori, cari nu arare-ori zac nebăgate în samă prin fundurile de prin lăzi, paturi, cămări, poduri și alte locuri.

„Fruntașii cu durere de neam și din alte părți, par'că cuprinși de oare-care gelosie și invidie de ceea-ce făptuesc Sibienui — încuragiatu-ne-au și ajuturatu-ne-au și ei în lucrarea noastră, parte îndemnând la muncă, parte înmulțind fondurile indispensabile expoziției.

„Reuniunile noastre de meseriași, pe cea mai bună cale a progresului, ear' unde asemenea așezăminte lipsesc, bărbați vrednici și iubitori de înaintare — pusu-s'au și ei în fruntea meseriașilor, pe cari i-au îndemnat la lucrare, în folosul binepriceput al fiecăruia“.

Apoi continuă făcând juste elogiul dlui prof. Demetriu Comșa pentru zelul ce a depus la intruparea expoziției precum și d-nelor și d-șoarelor și membrilor reuniunilor, pentru valorosul lor concurs ce au dat pentru reușita expoziției, și termină zicând:

„Intorcându-mă după toate acestea la însași expoziția, am deosebită plăcere de a constata, că în ce privește expoziția indus-

trierii de casă, aproape nu este comună locuită de Români în acest comitat, care se nu fie reprezentată cu lucrări la expoziție, ear' meseriașii nostri, între împrejurările date, cinste ne-au făcut și ei cu lucrările lor din industria profesională.

„Lucrul de mână femeiesc, după această expoziție, firmă speranță avem, va ajunge la rangul industriei profesionale. Prin introducerea rezboaielor mai practice și spornice și indeosebi a rezboaielor mecanic — industria de casă nou și îmbucurător avânt are să iee.

„Imprejurarea, că în cursul expoziției s'au aflat mai mulți amatori, ba însași Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român, intenționează a face o colecțiune din frumoasele lucruri de mână — este cu o dovadă mai mult, că industria noastră de casă are să formeze în viitorul cel mai apropiat un bogat și nesecat izvor de câștig pentru poporul nostru.

„Albumul de cuseturi și țesături, ce continuă a se completa — chemare are a ne conserva și a ne face cunoscute lucrările mânilor femeilor noastre pe veacuri înainte și națiunilor celor mai îndepărtate.

„De încheiere cu permisiunea d-voastră îmi iau voe a aminti, că juriul încredințat cu premiarea obiectelor expuse și-a îndeplinit greaua și anevoioasa sa lucrare în secția I-a a industriei de casă sub conducerea zelosului vice-president al Reuniunii agricole, a dlui Dr. D. P. Barcianu, ear' în secția a II-a a industriei profesionale sub conducerea generosului domn Pantaleon Lucuța, căpitan c. și r. în pensiuie.

„In secția primă s'au votat în total 700 cor. premii, ear' în a doua 733 cor., din cari 85 cor. s'au acoperit din suma de 100 cor. pusă zilele acestea la dispoziția noastră prin onorabilul comitet al Reuniunii economice din Orăștie.

— Numai cât expresul spune, că-i foarte urgent.

— Zi-i să între.

— Ce e?, întrebai pe oaspele de o înfășurare onorifică.

— Eu sunt îngrijitorul caselor domnului Craigg. Dl Roberston, unul dintre arândatorii acelora e greu bolnav, mă trimite să îl rog pe dl profesor să poftescă la dînsul, am venit cu trăsura, în 20 minute sosim.

Ce e de făcut în atare cas, să ai cât de mare plăcere de rămas acasă? Peste 5 minute eram în trăsura, care trecând repede peste podul Londra, apucă direcțiunea Blackfriars și în una din stradele mari a suburbiului ne oprim.

Am ajuns, dle profesor, zise expresul, deschizând ușa trăsurei, binevoiește a ostent în etaj.

Cuartașul, în care eram condus, consta din o verandă spațioasă și din o chilie de vizită cu gust mobilată, care se făcea într'un dormitor mai îngust. Patul era acoperit, dar' din fotoliul de catifea de lângă acela se sculă un domn de o statură înaltă.

— Mii de scuze, dle profesor, zise băr-

„Atât premiile în bani cât și diplomele le vom elibera în zilele prime ale săptămânii viitoare.

„Mulțumind în numele Reuniunilor aranjatoare tuturor acelora, cari în ori-ce chip au contribuit la buna reușită a expoziției noastre, și mulțumind și ilustrei adunări pentru onoarea de care părtăși ne-a făcut asistând la sərbarea de încheiere, declar expoziția industrială de închisă“.

La terminarea discursului aplauzele și felicitările nu mai conteneau di partea asistenților.

Sara a urmat, după programă, reprezentarea teatrală și petrecerea cu dans.

Multe mai avem de spus despre această expoziție, precum și despre petrecerile împreunate cu ea. Vom reveni cât de curând asupra lor.

DIN LUME

Noul Metropolit gr-or. român al Bucovinei. Prin decret prea înalt, a fost numit episcopul Dr. V. de Repta, până acum deputat în Reichsrath. Înaltul prelat, înainte cu 6 ani fusese profesor la facultatea teologică din Cernăuți. Numirea aceasta este înțimpinată cu mare bucurie de toți frații nostri din Bucovina.

Din Peninsula-Balcanică. Guvernul bulgar a adresat marilor puteri o notă-circulară, prin care combate acușajunile Turciei, că ar protegea miș-

batul, ce părea ca de 50 de ani, că așa târziu te conturb, dar' mă simt rău, de tot rău.

— Morbul speriez a nu fi de tot periculos, altcum te-ași fi aflat în pat, dar' așa...

— Dar' starea îmi e cu mult mai serioasă de cum se pare. Sunt săptămâni, ba chiar luni, de când sufer de o groaznică insomnie, care mă face de îmi uresc viața. De nu-mi ajuți, încă în astă noapte îmi arunc creierii în aer.

Pulsul bolnavului, pe care îl examinai cu toată atențiunea, bătea așa de regulat, cum n'am observat nici-când la atari casuri, dar' din alte semne m'am convins, că am de a face cu un cas de tot particular.

— Înainte de toate trebuie să declar, zise bolnavul, care îmi observă privirea scrutătoare și suspectă, că eu momentan îmi solvesc osteneala. Te rog, spune-mi, câtă remunerațiune te-ai îndatinat a primi pentru o jumătate de oră vizită de noaptea?

— Dela aceea atârnă cât timp e lipsă de mine. De comun pentru o jumătate de oră de noapte primesc un galben.

— Aici e galbenul, — și cu asta bolnavul îmi oferă un galben.

FOIȚĂ

Bolnavul galant.

Era un timp urcios cu negură, care îl făcea pe om nervos și îl plictisește din cale afară. Adecă frig nu era, dar' atmosfera umedă strabătea paltonul gros de iarnă.

Medic fiind, nu puteam face alegere în timp, ci vizitându-mi toți bolnavii, ca după obicei, când am eșit dela cel din urmă, eram liniștit, că mi-am împlinit conștientios oficiul. Acasă nu mă așteptau bucurii familiare, căci întreaga-mi familie consta din mine și un servitor. Erau 7 ore când ajunsei acasă și chiar îmi consumasem cina gustoasă și bine pregătită și mă pregăteam să mă așez la cetirea lungilor coloane a ziarelor, spre a afla evenimentele zilei, când sunetul puternic al clopoțelului electric, mă vesti, că îmi sosește o vizită.

— Ești rugat la un bolnav, dle profesor, zise servitorul.

— Dacă nu e absolut de lipsă, ași amâna bucuroș vizita pe mâine dimineață, sunt foarte obosit.

care macedoneană. Apoi atrage atenția puterilor asupra situației amenințătoare din Macedonia, rugându-le ca reforme să fie introduse în aceea provincie, în conformitate cu tratatul dela Berlin, altfel va fi imposibil guvernului princiar de a înfrîna mișcarea din principat în favorul Macedonenilor.

Știrile sosite dela frontiera dinspre Turcia anunță represalii sângeroase. Saatele dela hotar sunt sau pustii, părăsite fiind de locuitori, sau sunt în flacări.

Poporațiunea se refugiază în Bulgaria.

Se confirmă știrea despre luarea pasului Cresna de către trupele turcești.

La Sofia se crede, că nesuccesele suferite în zilele din urmă de bandele revoluționare, se datoresc conflictului dintre comitetul Michailowsky și comitetul disident al lui Sarafoff.

Emisarii celor două comitete își denunță reciproc mișcările și astfel trupele turcești au o mare înlesnire în urmărirea cetelor revoluționare.

Printul Bulgariei la Sultanul

Se telegrafiază din Constantinopol, că Sultanul stăruie pe lângă principele Ferdinand al Bulgariei, ca să-i facă o vizită la Constantinopol, sperând că aceasta va calma mișcarea macedoneană. Principele încă n'a dat răspuns.

— Mulțumesc; contra morbului dtaie înainte de toate recomand multă mișcare a trupului, abținere dela beuturi spirtoase, cu un cuvânt o dietă de tot regulată, afară de asta îți prescriu și ceva picuri.

— Numai de una te mai rog, dle profesor, că adevărat acum de-a una să nu mă părăsești, temându-mă, că nu mă voi putea stăpâni. Mai rămâi o jumătate de oră, galbenul ți-l anticipez.

După o jumătate de oră bolnavul cercându-și orologiul îmi zise:

— Încă o jumătate de oră. Aci e galbenul.

Dorinței particulare acum și pentru aceea nu m'am opus, ca să-mi pot examina pacientul mai cu atențiune. Conversația-i era interesantă, și eram în credință, că abia mi-ași petrece mai bine în alt loc.

— Vezi, domnul meu, zise între altele bolnavul, dacă dta tot mereu ai fi lângă mine, abea ași gândi la necazul meu, ear' pentru asta cu toată plăcerea ași plăti câte un galben pentru toată jumătatea de oră. Ce folos de bani, când nu-i pot folosi!

— Dorința și pentru aceea nu ți-o pot

Dela Buri. Nemulțumirea între Buri e în creștere, fiind-că guvernul englez nu-și ține promisiunile. Mulți Buri își părăsesc fermele și vin în fostele castre de concentrare, fiind amenințați să moară de foame.

Mișcare contra străinilor în Marocco. Misionarul engles Cooper din Fez a fost în zilele trecute măcelărit. În urma acestui omor judecătoria din Tanger a pornit investigație și a descoperit o conjurație, care și-a propus omorirea tuturor Europeanilor. Sultanul din Marocco a ordonat împușcarea ucigașilor, ceea-ce a produs o mare revoltă printre poporațiunea indigenă. Numeroși conjurați au fost arestați.

Advocatul poporului.

In cas de pericliune a porcelor, e datoria fiecărui proprietar a încunoștiința despre aceasta antistia comunală, și până ce ea va întreprinde pașii de lipsă în această privință, animalul bolnăvit sau suspect trebuie despărțit sau separat numai de cât de semenii sei. A se scoate afară de pe teritoriul comunei nu e permis, ear' pasaportul aceluia trebuie predat numai decât primăriei comunale spre păstrare. Negustorilor de vite și măcelarilor nu le este iertat a sta în apropierea cotețelor. Animalul mort trebuie transportat la locul destinat pentru hoituri și păzit până la sosirea veterinarului. (Ordinul ministrului de agronomie Nr. 36.500 din a. 1895)

Casurile de naștere trebuiesc insinuate la acel matriculant de stat, pe teritoriul

împlin, căci având și alți pacienți, cari sunt dedați cu tractamentul meu, ar regreta mult absența mea. De poștești, mă voi îngriji de o persoană, care se-ți poarte de grije.

— Nu, asta nu o voesc. Eu am lipsă de un om compătimitor, cult și erudit. Dar' percum observ, jumătatea de oră a trecut iarăși, te rog primește galbenul.

Aveam acum în busunar șeasă galbeni, petrecusem la bolnav trei ore, după cari promițându-i visita mea pe a doua zi, mă depărtați. Deși timpul era cât se poate de urt, am plecat pe jos acasă, ear' în cale mă oprii în o cafenea, să iau un pocal de grog. Era către miezul nopții, când sosii acasă. Spre cea mai mare mirare, cheia, ce tot mereu o aveam la mine, n'a voit să se învîrtă în poartă, ori mai bine zis poarta nici nu era închisă. Chilia servitorului era închisă, ear' în a mea toate erau de-a valma, scrine, mese, toate goale; ear' lădița de fer, în care pe lângă documentele-mi prețioase, îmi păstram bănișorii strinși, toate despoiate. Hoții, afară de ce era pe mine, nu îmi lăsară nimic.

Servitorul, care în spre ziuă sosi acasă, îmi spuse, că după depărtarea mea expresul,

căruia s'a întâmplat, și anume în timp de o săptămână dela naștere, în cea mai apropiată zi din săptămână.

Pentru insinuarea casurilor de naștere sunt autorizați: tatăl legitim, moașa, medicul ca ajutor la naștere, precum și acela în locuința căruia s'a întâmplat nașterea. (Art. de lege XXXIII. §§. 17, 35, 39 și 40 din a. 1894).

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânurile) prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și capreilor.
3. Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
6. Agrologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul].
8. Ingrășămintele [sau gunoarea pământurilor și Irigațiunile [udarea pământurilor].
- 9—10. Prăsirea paserilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, găinușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbii].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

ce veni după mine, se întoarse, ca să ducă microscopul, de care, zise el, aveți lipsă la visitarea bolnavului, apoi plecară amândoi. Pe cale expresul învită pe servitor la un pocal de vin, pe care îl gustară în o chilie separată a unei ospătării destul de onorifice. Că ce s'a mai întâmplat apoi, el nu știe, căci ospătarul numai dimineața l'a trezit din beție, ca să-și vadă de drum.

Poliția, căreia îndată i-am notificat lucrul, în grabă numai atâta a putut afla, că nervosul meu pacient a dispărut fără urmă din cuartirul mobilat, ce-l ocupase de câteva zile. În beutura servitorului meu poate a vărsat ceva prafuri adormitoare, ear' pe mine m'a reținut din o jumătate de oră în alta, până-ce furtul plănuț cu atâta viclesug a succedat deplin.

Din diferitele lucruri furate, până azi nu am aflat nimic, de atunci însă nici nu mai vizitez noaptea bolnavi necunoscuți.

Traducere de Traian.

V. RAȚA

(Urmare și fine.)

(Reproducerea interzisă).

Ouatul și olocitul.

Rața începe cu ouatul prin Martie. Ea depune 15—20 ouă, apoi se pregătește de clocit. Dacă o împedecăm la aceasta, ea ouă și până la 60 de ouă. Mărimea ouălor este în termin mediu 63 milimetri în lungime și 43 $\frac{1}{2}$ milimetri lățime; greutatea 58—64 grame. Coaja cântărește 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ grm. Rața este foarte neglijentă la ouat. Ea nu depune ouăle ei regulat în cuib, ci pe unde îi vine la întâmplare. De aceea pe cele-ce sunt a oua, le vom opri în fiecare dimineață în coteț, până ce-și depun ouăle.

Rațele sunt pentru clocit prea nestatornice. Dacă totuși clocesc, le punem pe câte 18 ouă. Ouăle le punem de regulă sub găini, câte 12—15, sau sub curce câte 20—22 bucăți. Durata clocirii este 28—32 zile.

Nutrirea și îngrijirea.

Puii de rață îi hrănim și îngrijim ca și pe cei de găină, având încă deosebită grijă ca până-ce sunt încă mici să nu fie expuși frigului și ploaiei, fiind foarte plâpânzi. Indată-ce fulgii ce îmbracă corpul lor se înlocuiesc prin pene, puii nu mai sunt așa expuși boalelor și îi creștem mai departe ușor, ca și puii de găscă. Hrana și îngrijirea rațelor mari sunt aceleași ca a găștelor, cu deosebire că ele caută hrana lor mai mult prin băltoace, mâncând tot felul de plante de apă și diferite gănganii ce găsesc prin ele.

Ingrășatul

rațelor se face ca și la găscă și se termină în 2—3 săptămâni. Rațele tinere se îngrășe mai repede și dau carnea cea mai gustoasă, pe când cea dela rațe bătrâne este tare și fără gust. Din greutatea viie a unei rațe rămâne curățită gata pentru fript 70—75% (la sută). O rață îngrășată de rassa Penking ne dă o friptură de 4 $\frac{1}{2}$ —7 chlgr., ear' una de Aylesbury 4 $\frac{1}{2}$ —10 chlgr.

VI. PORUMBI (PORUMBEII)

Porumbii nostri domestici își au originea lor dela porumbul sălbatec, numit în știință *Columba livia* L. și care trăește prin locurile stâncoase ale Europei, Asiei și Africii-de-Nord, unde își fac cuiburile prin crepăturile stâncilor și ale zidurilor edificiilor vechi și părăsite. Domesticirea lor pare a fi foarte veche. Vechii Indieni și Egipteni aveau deja mai multe rasse. Și astăzi prăsirea porumbilor înflorește cu deosebire în Orient.

La ținerea de porumbei trebuie să fim în clar cu scopul ce urmărim și de ce fel de împrejurări dispunem. Din punct de vedere economic putem împărți numeroasele

rasse, care sunt cu sutele în două grupe: acele de câmp, adică porumbei cu corp și sbor ușor și cari își caută singuri mâncarea afară pe câmpuri, prin urmare a căror întreținere ne costă foarte puțin și a doua grupă a așa numiților: porumbei de rassă, cari se țin pentru vre-o însușire specială a lor, de ex. pentru frumsețe etc., și a căror întreținere și prăsire ne dau multă osteneală și cheltuială. Pentru agricultor sunt de interes numai porumbeii de câmp și cu aceștia ne vom ocupa îndeosebi.

Porumbeii se nutresc exclusiv numai cu tot felul de semințe, care le culeg numai de pe pământ, și cari în cea mai mare parte sunt semințe de burueni. Nu există pasere de casă, care să ne facă mai puțină pagubă ca porumbeii. Din contră ei ne sunt nespuse de folositori prin stirpirea a milioane de semințe de burueni. Ei nu răcăe (scormonesc) pământul ca găinile de exemplu, și dacă totuși îi găsim pe locurile sămănite și în jurul clăilor de cereale recoltate, ei nu culeg decât boabele rămase neacoperite de pământ, respective boabele scuturate din spice, cari și așa se perd. Folosul principal ce avem dela porumbei este carnea lor atât a celor bătrâni cât și cu deosebire a celor tineri, care este foarte gustoasă.

Porumbarul. (Hulubăria, cotețul de porumbi).

Acela care dorește a ținea porumbei trebuie să se îngrijească înainte de toate de un porumbar corăspunzător. Pentru porumbei de câmp vom alege un loc înalt, cu o priveliște largă și liniștit, ferit de sgomot și conturbări multe. Pentru porumbei mai grei porumbarul va fi așezat mai jos și poate fi în nemijlocită apropiere a oamenilor de curte. În ambele casuri porumbarele vor fi astfel așezate și clădite ca să fie la adăpostul vânturilor reci și umede, apoi să se poată ușor ajunge la ele pentru inspecționarea și curățirea lor, însă ferite de animale răpitoare ca guzgani (cloțani), șoareci, nevăstuici, dihor, pisici, vulpi, etc., cari ne pot prăpădi în scurt timp toți porumbeii și puii lor. Porumbarele sunt clădite sau de sine stătătoare sau într'un despărțământ al podurilor sau celorlalte încăperi din clădirile noastre economice. Acestea din urmă sunt mai remandabile, fiind mai călduroase, mai ales dacă sunt în nemijlocită apropiere a grajdurilor de vite sau trece prin ele vre-un coș dela vre-un cuptor (sobă), în care se face foc iarna. Porumbarele comunică în afară prin una sau mai multe ușițe așezate spre Răsărit sau Miază zi, și cari se pot la dorință închide pe din afară. Pentru fiecare păreche de porumbei facem câte două cuiburi așezate una peste cealaltă și destul de largi și înalte ca să poată sta comod în ele. Suprafața podelei de jos a porumbarului va fi cel puțin de patru-ori mai mare ca suprafața ce ocupă toți porumbeii când stau jos. Păreții atât exteriori cât și interiori a porumbarului vor fi spoțiți cu var. Aceasta se va repeți de câteva-ori în decursul anului. Măturatul și îndepărtarea murdăriilor se va face de-asemena cât se poate de des, cel puțin odată pe săptămână. Fără curățenie exemplară să nici nu ne gândim la o prăsilă cu folos a porumbeilor.

(Va urma).

Medicul casei.

Trichina, linte, mazăricea sau spurcătura la porc și panglica, tenia sau cordeana la om.

Carnea de porc se zice spurcată, are mazărice, trichine sau linte etc. când este presărată ici-colea de niște boabe albicioase și de mărimea unui bob de cânepă. Aceste boabe sunt uneori numeroase, iar alte-ori se găsesc numai ici-colea. Locurile unde se găsesc de regulă sunt mai ales la: limbă, la gât, la muschiu dintre coaste, la coapse etc.; când boala este întinsă, atunci se găsește și în slănină și chiar în ochi.

Dacă se rupe cu unghia una dintre aceste boabe se vede că din ea curge o apă, puțin cam turbure. Dacă se pune la fript o bucățică de carne cu boabe mai numeroase, se aud pocnituri ușoare.

Când mănâncă cineva o carne cu asemenea boabe și carnea n'a fost bine friptă, sau cărnați făcuți din o așa carne, atunci la sigur că va căpăta: panglica (tenia, cordeana).

Deci cel mai bun lucru nu e altul, decât a se stropi întreg porcul ce are asemenea boabe, cu acid carbohic (fenic) sau petrolu și a se da la săpunari. Dacă nu se poate face aceasta, atunci se nimicește prin foc, și în nici un cas nu se va arunca pe câmp.

Porcul capătă boala aceasta, când umblând pentru a-și căuta mâncarea dă peste ceva murdării omenești, care din întâmplare au semințe de boala aceasta, adică bucățele de panglică ce au fost făcute de omul ce s'a pus acolo. Deci boala aceasta omul o ia dela porc și porcul dela om.

Astfel de beșicuțe mici se pot găsi chiar la boi și viței; și la acestea carnea e slabă, moale, umedă și periculoasă pentru om.

Producțiunea cerealelor

în toată lumea în anul 1902.

Ministerul nostru de agricultură a publicat un raport asupra producțiunii de cereale din acest an în întreaga lume. Raportul este făcut pe baza dărilor de seamă a referenților agricoli și ale consulatelor din diferite țări.

Recolta de cereale a lumii:

	În 1902	În 1901
Grâu	1023.07 mil. hl. față de	954.62 mil. hl.
Săcară	556.51	493.32
Orz	402.10	312.45
Ovės	1057.85	968.64
Cucuruz	1046.68	730.88
In total	4086.21	3460.02

In Europa.

Milioane hectolitri:

	grâu	săcară	orz	ovės	cucuruz
1902	596.63	529.91	503.10	687.90	160.53
1901	528.42	480.72	259.31	655.68	208.90

In statele transoceanice,

(America, Asia, Africa și Australia)

Milioane hectolitri:

	grâu	săcară	orz	ovės	cucuruz
1902	426.44	26.60	99.10	396.95	886.15
1901	426.20	12.60	53.25	312.96	521.98

Producțiunea față de anul tr. în milioane hl.

In Europa

grâu săcară orz ovės cucuruz
+68.21+49.19+43.79+32.22+48.37

In statele transoceanice

grâu săcară orz ovės cucuruz
+ 0.24+14.00+45.75+56.79+364.17

Conform acestor date, recolta anului prezent este superioară:

In Europa . . . . . cu 145.03 mil hl.

In statele transoceanice cu 481.15 » »

In total . . . cu 626.19 » »

Dacă din cifra aceasta se va scădea aproximativ 60 mil. hl. cereale, atât cu cât anul trecut nu a fost exact evaluată recolta în unele țări, totuși rezultă în acest an un plus de 566 mil. hl.

Reservele recoltelor anterioare se prezintă astfel:

	1902	1901	1900
	milioane hectolitri		
grâu	43.75	81.50	75.—
săcară	10.75	23.—	30.55
orz	12.75	14.50	9.—
ovės	32.—	54.50	47.50
cucuruz	27.60	49.—	31.50
In total	126.85	222.50	193.50

Deci proviziunile din acest an în întreaga lume sunt mult mai mici ca în anii precedenți.

Cantitatea necesară pentru consum în anul curent este evaluată astfel:

	1902	1901	1900
grâu	1012.46	972.—	939.50
săcară	565.44	534.50	530.—
orz	403.51	335.—	336.50
ovės	1049.65	1037.50	1121.—
cucuruz	1059.69	913.90	993.—

In total . 4090.75 3791.50 3920.—

Știri economice.

Cursul de industrie de casă pentru popor. Ministrul de agricultură dorind ca poporul agricultor să aibă ocupațiune și isvor de câștig și în timpul iernii a adresat reuniunilor agricole o circulară, în care spune, că e aplicat a deschide peste iarnă cursuri de industrie de casă cu ajutor material din partea sa. Se vor deschide astfel de cursuri acolo, unde poporul agricultor se arată aplicat la învățarea cutărui ram industrial și unde se găsește la îndemână material din abundență pentru deprinderea acelei industrii, adică acolo unde sunt date toate condițiunile pentru împământenirea unei industrii.

Reuniuni de consum în Bucovina. Deputatul Teodor Flondor a elaborat un statut pentru reuniuni de consum, de cari se vor înființa în toate cercurile Bucovinei.

Lucrători străini în România. După o statistică a ministrului de interne, în cursul lunii Iulie, anul acesta, au intrat în România 4426 lucrători străini, dintre cari 2297 austro-ungari, 8 belgieni, 606 bulgari, 11 fran-

cezi, 39 germani, 491 italieni, 30 ruși, 749 turci și 498 de diferite naționalități.

Comerțul cu smeură și mure. Pentru smeara și murele sălbatece, ce se găsesc prin pădurile statului României, o cassă franceză a făcut o vfertă ministrului de domenii, spre a i-se concede culegerea lor, având a se face din ele siropuri pentru export.

București-Budapesta legat prin telefon. E vorba a se construi o linie telefonică între Budapesta și București, prin Brașov.

In acest scop autoritățile ungare au început demersurile pe lângă guvernul român.

Ridicarea tarifelor pe căile ferate ungare o proiectează ministrul de comerț. Ridicarea, care va fi de 5%, și va privi toți articlii, afară de făină, cereale și lemne, e vorba să între în vigoare deja cu 1 Ianuarie 1903.

Avis proprietarilor de mașini cu vapor pentru treerat. Ministrul de comerț a hotărât, că proprietarul unei mașini de îmblătit cu vapor, dacă e și econom, trebuie să-și scoată numai atunci un certificat, dacă se ncupă mai cu seamă numai cu îmblătitul pe plată.

Expoziție internațională de apicultură. Societatea centrală austriacă de apicultură organizează o expozițiune internațională de apicultură, care va avea loc la Viena în zilele Paștelui 1903.

Pentru ori-ce deslușiri a se adresa: Central-verein für Bienenzucht Viena (Austria) Schauflergasse nr. 6.

Lungimea căilor ferate, în jurul pământului este de 805.818 chilm. împărțite pe continente astfel:

Europa	296.393 chilm.
Asia	62.360 »
Africa	16.783 »
America	402.177 »
Oceania	36.904 »

Statele Europei au fiecare în parte următorul nr. de chilm.

Austro-Ungaria	36.983
Belgia	6202
Bulgaria	1100
Danemarca	3001
Englita	38.500
Francia	42.827
Germania	51.391
Grecia	972
Italia	15.787
Norvegia	2053
Olanda	4724
Portugalia	2375
România	3242
Rusia	59.849
Serbia	578
Spania	13.357
Svedia	11.320
Turcia	2049

NOUTĂȚI

AVIS

Domnii abonați ai fost noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin cheguul alăturat la un număr trecut. Pentru expedierea banilor este de ajuns a scrie deslușit pe chegue numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-l împreună cu banii oficiului postal.

Sinod extraordinar al eparchiei Aradului. Deputații sinodali ai eparchiei Aradului li-s'au trimis prin protosincelul Ioan I. Papp, invitare pentru a lua parte la ședința extraordinară a sinodului extraordinar convocat pe Duminecă în 2 Nov. n. și care are să decidă asupra pașilor de întreprins pentru întregirea scaunului de episcop al diecesei.

Adunarea generală a Asociațiunii a despărțământului Orăștie, se va ținea în Orăștie la 6 Nov. a. c.

Reuniunea femeilor române din comit. Hunedoarei va ținea Duminecă 9 Nov. n. a. c. obicinuita adunare generală anuală.

Inspecțiile dlui ministru Wlassics la școale continuă. Astfel după visita neașteptată din 14 l. c. la Beiuș, acum Lunea trecută a venit, tot fără de veste, la Brașov să viziteze gimnaziul român de acolo. Fiind însă sârbătoarea, s'a dus și a cercetat gimnaziul evanghelic săsesc, apoi școala reală de stat și gimnaziul rom.-cat. A doua zi s'a reîntors la gimnaziul român, școala comercială și cea de fete, punând întrebări elevilor cu deosebire la limba maghiară. Mărcuri a mers la Sibiu, tot fără a fi anunțat înainte. A vizitat gimnaziul de stat și cel ev. luteran, făcând vizită superintendentului bisericii luterane și comitelui-suprem. Cătră amiazi a făcut vizită I. P. S. S. Metropolitului nostru, în societatea căruia a mers apoi să viziteze seminarul Andreian.

Dela congregația comitatului Hunedoara. Sâmbătă, în 28 s'a ținut congregația comitatului Hunedoarei. Congregația Hunedoarei s'a oprit și ea asupra adresei comitatului Pressburg pentru modificarea legii de naționalitate. Aceasta a provocat o discuție vehementă, la care au luat parte bravii noștri Români Francisc Hosszu-Longin, Dr. Aurel Vlad și Dr. Aurel Muntean. Congregația a trecut la ordinea zilei peste adresa comitatului Pressburg.

Ville din jurul Orăștiei și Sibiului au dat o recoltă foarte slabă. Ceea-ce a rămas după bruma din Septembrie, nu s'au copt.

Sfințirea bisericii gr.-cr. din Deva se va face Duminecă în 9 Nov. n. a. c., cu care ocaziune tinerimea română din Deva și jur arangează o petrecere cu dans, al cărei ve-

nit curat este destinat pentru decorarea internă a bisericii.

Opreliște. »Kel. Ért.« scrie, că guvernul român a oprit emigrația Sécuiilor din Transilvania în România. Autoritățile vamale au primit ordin să nu lase să intre în țară nici un Sécuiu, chiar de-ar avea pașaport în regulă. Dispozițiunea aceasta privește pe muncitorii cu brațele ș. a.

Cum »Kel. Ért.« aduce adese-ori știri eronate, știrea are lipsă de confirmare, zice »Tribuna«.

Grâu cu gărgărițe. Din partea ministrului de agricultură se face din nou cunoscut, că grâu mâncat de gărgărițe nu se primește pentru transport pe căile ferate, nici în magazine. De aceea e în interesul fiecărui producător sau neguțător de grâne, ca să și-le țină ferite de gărgărițe sau să le curețe.

Impăduriri în România. Administrația pădurilor statului își propune să facă toamna aceasta întinse plantații de stejar în Dobrogea și în mai multe regiuni muntoase din țară.

În acest scop, ea a dat ordine agenților serviciului forestier de a strânge cantitatea cea mai mare posibilă de ghindă și de a o ținea la dispoziția comisiei însărcinată cu plantațiile.

O nenorocire înflorătoare s'a întâmplat la Constantinopol. Un copil a căzut în apă de pe un pod din cartierul Galata. Lumea s'a grămadit să vadă ce se va întâmpla cu el, dar' parapetul (corlata) podului fiind putred, s'a rupt și o mulțime de persoane au căzut în apă. Cinci oameni s'au înecat și 15 s'au rănit.

Abstinența generalului Dewett. La banchetul dat în Berlin în onoarea generalilor buri, s'a servit șampanie »Dewett-Sectt«, oferită de cătră Christian Schneider. Eroicul general bur însă, după numele căruia s'a botezat șampania, în tot timpul banchetului n'a bătut, decât apă. El nu bea nici-odată beuturi alcoolice.

POSTA REDACȚII

Abon. 262 în Bucium-Șasa. După descriere, dacă negeii de pe ugerul juniceii sunt uscați, adică nu sunt plini cu puroiu, ei cu timpul dispar dela sine. Putem însă, dacă voim, să li tăiem sau smulge sau chiar arde cu acid nitric, proceduri cari nu recomandăm, cerând pricepere specială la aceste operațiuni și putând provoca răni greu de vindecat.

Dlul Th. T. în Sgârșii, România. V'am satisfăcut cererea. Cel mai complect curs de agricultură practică și rațională noi Români nu avem altul decât cel de Dr. George Maior, prof. la școala de agricultură dela Ferestrău. El cuprinde: Vom. I. Agrolgia, l. 6; vol. II. Fitotechnia, l. 10; vol. III. Zootechnia, l. 10 și vol. IV. Economia rurală. 10. Le puteți procura prin ori-ce librărie din București. Vă atragem atențiunea asupra broșurelor din »Biblioteca Bunului Econom«, care conțin esența a câte un capitol din agricultură și zootehnie. Se pot procura la Administrația noastră. Altă literatură mai serioasă în această ramură aci nu avem.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Noemvrie?

La câmp, dacă timpul este favorabil, putem continua cu sâmnatul cerealelor de toamnă. Aratul locurilor pentru sâmnăturile de primăvară se face negreșit înainte de a îngheța de tot pământul. Cânepa se scoate din topitoare, se usucă și se bate. Se termină cu recoltatul napilor de nutreț.

Fênațele se gunoesc acum cu gunoiu de vite (bălegar). Pentru fênațe măestrite (artificiale) se fac lucrările pregătitoare ale pământului.

În vie scoatem parii. Facem tăeturile și curățiturile de toamnă ale viței. În pivnița de vin urmărim cu băgare de samă ferberea vinurilor. Tescutul continuă tot asemenea și a strugurilor roșii dacă mustul a dobândit culoarea destul de închisă.

În grădina de pomi începem cu curățitul pomilor, însă de ramurile uscate și de prisos numai pe timp mai temperat. Tot asemenea urmărim și cu plantatul celor tineri.

În stupină aducem stupii în cuartirul de iarnă. Stupilor ușori li-se va da hrană. Urdușurile se vor ținea cât se poate de mici.

Cursul pieții din Budapesta

— în 28 Oct. 1902 n. —

per 50 klgr.

Grâu	cor. 7.10	până la	7.90
Săcară	6.20	»	6.60
Orz	5.25	»	5.65
Meiu	5.50	»	5.80
Ovês	6.15	»	6.45
Cucuruz	6.50	»	6.55
Rapiță	10.—	»	10.50
Untură	73.—	»	73.10
Slănină	62.—	»	64.50
Prune uscate	11.50	»	17.50
Lictar	14.—	»	16.50
Lucernă	56.—	»	63.—
Trifoiu roșu	50.—	»	70.—

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 5—11 Nov. n.

- Morișdorf. Teaca.
- Beiuș. Șomcuta-mare.
- Cubin. Drag.
- Dobra. Năsăud.
- Bălcaciu. C.-S.-Mărtin.
- Baghion. Covasna. Mănăsturul-ung. Mercurea. Muiș-Oșorheiu. Șercaia. Șeica-mică.

Calendarul vechiu și nou a săptămănei.

Dum. 20 d. Rusalii, ev. Luca, g. 3, v. 9.

Dum.	20 Marele M. Artemie	2 Pom. Răp.
Luni	21 C. P. Ilarion cel mare	3 Gottlib
Mărti	22 S. Averkie Episcopul	4 Carol
Merc.	23 S. A. Iacob frat. Dlui	5 Emericus
Joi	24 S. Muc. Areta	6 Leonardus
Vineri	25 S. Muc. Markian	7 Engelbert
Sămb.	26 † Mucen. Dimitrie	8 Gotfrid

Prim-colaborator: Const. P. Barolanu.

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate
pe acții.

**Sediul: Orăștie, în casele
proprii.**

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2.000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o
solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin
postă se efectuează cu **reîntoarcerea
postei.**

(48) 30—

Direcțiunea.

Cel mai mare deposit de ciasornice,
giuvaeruri și obiecte de aur și argint în
Transilvania

20—52

la

(39)

Julius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientos.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

In Orăștie

se află de vânzare

O BARBIERIE

completă, cu un preț foarte
eft n.

A se adresa la administrațiunea „Bunul Econom“.

(121) 2—5

VERZEICHNISS

aller 55.000 Gewinn c.

Der größte Gewinn im glücklichsten Falle

1.000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt:

Kronen

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.	1	Prämio mil	600000
	1	Gen. t	400000
	1	" "	200000
	2	" "	100000
	1	" "	90000
	2	" "	80000
	1	" "	70000
	2	" "	60000
	1	" "	50000
	1	" "	40000
	2	" "	30000
	2	" "	25000
	3	" "	20000
	3	" "	15000
	36	" "	10000
	67	" "	5000
	3	" "	3000
	437	" "	2000
	803	" "	1000
	1528	" "	500
140	" "	300	
34450	" "	200	
4850	" "	170	
4850	" "	130	
100	" "	100	
4350	" "	80	
3350	" "	40	
55,000	Gew. u. Pr. im Betrage	14.459,000	

Noroo deosebit la

Török.

Mulți foarte mulți s'au făcut fericiți prin noi!

Peste 9 milioane cor. au câștigat musterii nostri prin noi.

Nici o loterie din lume nu prezintă o șansă mai mare ca loteria noastră de clasă reg. ung. privilejiată, care începe din nou în curând. Din

110.000 losuri se vor trage 55.000

cu câștiguri în bani, adică din totalul losurilor sunt jumătate din ele câștigătoare conform conspectului de alături.

În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 coroane.

Intreaga întreprindere stă sub supravegherea statului.

Costul losurilor orig. de clasă I. este: pentru o optime (1/8) fl. — 75 sau cor. 1.50
> < pătr. (1/4) < 1.50 < < 3.—
< < jum. (1/2) < 3.— < < 6.—
< un întreg (1) < 6.— < < 12.—

și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

Planurile oficiale se trimit gratis.

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

10 Noemvrie a. o. la

A. Török & Comp.

casă de bancă

în **Budapesta.**

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecției noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46.

1. filială: Vaitznering 4.

2. filială: Museumring 11.

3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă a se tăia. D-lor A. Török Budapest.

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasă I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial.

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge
urmează prin mandat postal.

(112) 4—6

Adresa
exactă

Pentru plantațiuni de toamnă și de primăvară oferim:

250.000 vițe de viie

înrădăcinate atât altoite cât și indigene și din soiurile cele mai bune pentru vin și de masă precum: Mädchentraube (leányka), Ruhland, Furmint, Muscat-Ottonel, Burgund alb, Silvan, Riesling Velsch și de Rhin, Gutedel precum și:

100 varietăți cele mai alese

PENTRU STRUGURI DE MASĂ.

Resultatul excelent din anul acesta al pepinierele mele, pe care rog a le cerceta fiecare, mă pun în pozițiune a putea satisface cererile clienților mei pentru viitoarele plantări numai cu materialul cel mai bun.

Zace în interesul ambelor părți, ca comanda să se facă pe cât se poate de timpuriu, de oare-ce cererile pentru vițe bune sunt deja foarte numeroase, atât din interiorul țării cât și a streinătății.

Prostea-mare (Nagy-Ekemező), Septemvrie 1902.

(115) 3-6

M. Ambrosi,
proprietar.

Cea mai eficientă societate de asigurare este:

THE STANDARD
LIFE ASSURANCE COMPANY
(„STANDARD”, societate de asigurare asupra vieții).

⇒ Fondată la 1825. ←

Gubernur: Principele Buccleuch and Queensberry.

Sediul: Edinburgh, 3 George Street.

Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4.

Agentură principală:

Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,
unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba
română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii
„Bunul Econom”.

Venituri anuale . . . . K. 31.793.839.—

Profit împărțit . . . . K. 170.000.000.—

Averea societății . . . K. 249.802.420.—

Asigurări plătite . . . K. 508.000.000.—

Societatea „Standard” contractează ori-ce asigurări asupra
vieții, oferind garanții depline, împreună cu condițiunile cele mai
liberale și primele cele mai eficiente. 6— (105)

Mai eficient ca ori unde!

Tot felul de manufactură pentru trebuințele casei.

Mai eficient ca ori unde!

Bumbac de țesut și ață de urzit

din fabricile cele mai renumite!

Mai eficient ca ori unde!
Haine de căluseri de vânzare sau de dat împrumut.
Comanda se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Româncea” a lui ION LAZAROIU
în Orăștie (Szászváros)

(122)

1-20

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnizorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(52)

31-52

Editor-proprietar: Aurel P. Barcianu.

Tip. Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.